

سرمقاله

امیر افشارفروچی

دبیر تحریریه

نگاهی به جشنواره فیلم کوتاه،
فرا تر از روزهای برگزاری

اختتامیه پایان کار نیست

چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران پنجشنبه ۳۰ مهرماه با معرفی برگزیدگان به کار خود پایان داد؛ رویدادی که بار دیگر ظرفیت سینمای کوتاه ایران برای جذب مخاطب و گردهم‌آوردن فیلمسازان را به نمایش گذاشت. بااین حال، اختتامیه یک جشنواره نباید پایان ارزیابی آن باشد. اهمیت چنین رویدادی، علاوه بر کیفیت برگزاری و انتخاب آثار، به نقشی بستگی دارد که در ارتقای جایگاه سینمای کوتاه و گسترش ارتباط آن با مخاطبان ایفا می‌کند.

نظم اجرایی، استقبال تماشاگران و تنوع آثار ایرانی و خارجی از نقاط قوت این دوره بود. حضور مخاطبان در سالن‌ها نشان داد سینمای کوتاه می‌تواند از دایره علاقه‌مندان تخصصی فراتر رود؛ به شرط آنکه فرصت دیده شدن داشته باشد. بااین حال، استقبال از جشنواره به‌تنهایی نشانه موفقیت تمام اجزای آن نیست و همچنان باید درباره کیفیت آثار، شیوه داوری و نسبت جشنواره با مأموریت حرفه‌ای خود پرسید.

یکی از بحث‌های مطرح درباره نتایج این دوره، تفاوت میان انتخاب‌های هیئت داوران و ترجیحات مخاطبان است؛ جایی که توجه داوران به آثاری از فیلمسازان باتجربه‌تر، در کنار استقبال مردمی از فیلم‌هایی با کارگردانان جوان‌تر، پرسش‌هایی درباره نسبت جشنواره با مأموریت استعدادیابی ایجاد می‌کند. اما آیا می‌توان صرفاً بر اساس سن فیلمسازان درباره اعتبار انتخاب‌ها قضاوت کرد؟

جشنواره فیلم کوتاه تهران، در کنار نقش خود در شناسایی استعدادهای تازه، یک آوردگاه حرفه‌ای است. قرار نیست سن فیلمساز به‌خودی‌خود امتیاز یا نقطه‌ضعف او باشد و نه جوان بودن الزاماً نشانه استعداد بیشتر است و نه تجربه و سن بالاتر دلیلی برای کنار گذاشتن یک فیلم. آنچه باید در میدان رقابت تعیین‌کننده باشد، کیفیت اثر، خلاقیت و توانایی فیلمساز در استفاده از ظرفیت‌های سینمای کوتاه است. استعدادیابی نیز به معنای ایجاد امتیاز ویژه برای یک گروه سنی نیست؛ بلکه به معنای فراهم کردن امکان دیده شدن استعدادها در بستری حرفه‌ای و رقابتی است. تفاوت سلیقه داوران و تماشاگران هم لزوماً به معنای خطای یکی از دو طرف نیست؛ این تفاوت می‌تواند حاصل فاصله میان معیارهای تخصصی داوری و دریافت عمومی مخاطبان باشد.

در این میان، باید میان مأموریت جشنواره و وظایف انجمن سینمای جوانان ایران تمایز روشنی قائل شد. جشنواره، عرصه نمایش و رقابت آثار و فرصتی برای سنجش کیفیت و معرفی فیلمسازان است؛ اما آموزش پیش از تولید، پرورش استعدادها و حمایت از فیلمسازان در مسیر تولید و عرضه آثار، مأموریتی گسترده‌تر و مستمرتر می‌طلبد. انجمن سینمای جوانان می‌تواند این مسئولیت را پیش از ساخته شدن فیلم، با آموزش آماده‌سازی فیلمسازان، و پس از تولید، با کمک به اکران، توزیع و معرفی آثار به جشنواره‌های معتبر دنبال کند. چنین تفکیکی نه از اهمیت جشنواره می‌کاهد و نه مسئولیت انجمن را محدود می‌کند؛ بلکه مرز وظایف را روشن‌تر و امکان ارزیابی عملکرد هر کدام را فراهم می‌سازد.

از همین منظر، شفافیت در فرایند انتخاب و داوری اهمیت ویژه‌ای دارد. هنگامی که یک نهاد در حوزه آموزش و تولید فعال است و هم‌زمان جشنواره‌ای رقابتی برگزار می‌کند، روشن بودن معیارها و سازوکارهای داوری می‌تواند اعتماد فیلمسازان و مخاطبان را تقویت کند. این ضرورت به معنای زیر سؤال بردن نتایج جشنواره نیست؛ برعکس، هرچه فرایند شفاف‌تر باشند، اعتبار جوایز و اطمینان به استقلال رقابت نیز بیشتر خواهد شد.

در کنار این مسائل، ضعف فیلمنامه و تلاش برخی آثار برای فشردن داستان‌هایی با مختصات سینمای بلند در قالب فیلم کوتاه همچنان در این جشنواره نیز قابل تأمل است. موضوعی که باید همه فیلمسازان این عرصه بدانند که فیلم کوتاه نسخه کوچک شده سینمای بلند نیست؛ زبانی مستقل با منطق روایی و ظرفیت‌های خاص خود است و توجه به این ویژگی باید در ارزیابی آثار جدی گرفته شود.

در نهایت چهل و سومین جشنواره فیلم کوتاه تهران با پایان روزهای برگزاری، به پایان مسئولیت خود در قبال سینمای کوتاه نرسیده است؛ چراکه ارزش چنین رویدادی، علاوه بر کیفیت برگزاری و اعتبار جوایز، به اثری بستگی دارد که بر مسیر فیلمسازان و آینده این سینما می‌گذارد. جشنواره باید میدان رقابت و کشف استعدادها باشد و انجمن سینمای جوانان پشتوانه‌ای برای پرورش و ادامه مسیر آن‌ها. تقویت این دو نقش مکمل، در کنار حفظ کیفیت آثار و شفافیت داوری، می‌تواند دستاوردهای این جشنواره را به نقطه انکابی برای رشد و بالندگی سینمای کوتاه ایران تبدیل کند.

رونمایی از پوستر «بورسیه»
با بازی جواد عزتی و امیر جعفری

پوستر رسمی فیلم کمدی اکشن «بورسیه» به کارگردانی و نویسندگی برزو نیک‌نژاد و تهیه‌کنندگی کامران حجازی رونمایی شد. این فیلم از چهارشنبه ۶ آبان ماه در سینماهای سراسر کشور اکران می‌شود.

جواد عزتی، امیر جعفری، پانته‌آ پناهی‌ها، عباس جمشیدی‌فر و پویا لیلایی بازیگران این فیلم هستند. عزتی و جعفری پیش‌تر در فیلم‌های «زاپاس» و «اکسیدان» با یکدیگر همکاری کرده‌اند.

جمشیدی‌فر نیز پس از حضور در «تمساح خونی» در کنار عزتی، بار دیگر با این بازیگر هم‌بازی شده است. برزو نیک‌نژاد پیش از این کارگردانی فیلم‌های «لونه زنبور» و «زاپاس» و مجموعه‌های «آفتاب پرست»، «دودکش» و «دردسرای عظیم» را برعهده داشته است. پوستر «بورسیه» را محمد تقی پور طراحی کرده است.

صباخبر

نماینده ایران در اسکار
راهی اسپانیا می‌شود

فیلم سینمایی «سرزمین فرشته‌ها» به کارگردانی بابک خواجه‌پاشا و تهیه‌کنندگی منوچهر محمدی، در بخش رقابتی چهاردهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های آسیایی بارسلون اسپانیا به نمایش در می‌آید. این رویداد از ۲۲ اکتبر تا اول نوامبر ۲۰۲۶ برگزار می‌شود و بیش از صد فیلم از ۲۵ کشور را میزبانی می‌کند.

«سرزمین فرشته‌ها» پیش‌تر در جشنواره‌های کازان روسیه و سلیمانیه عراق حضور داشته و به زودی در جشنواره پرتغال طلایی آنتالیا نیز نمایش داده خواهد شد. این فیلم همچنین به تازگی به عنوان نماینده سینمای ایران برای رقابت در بخش بهترین فیلم بین‌المللی اسکار ۲۰۲۷ انتخاب شده است. بخش بین‌الملل این اثر سینمایی بر عهده مرکز بین‌الملل سوره است.

ایسنا

توسعه زیرساخت‌های سینمایی در مسیر عدالت فرهنگی

سینماها در تاب‌آوری اجتماعی نقش دارند

مؤسسه سینمایی بهمن سبز در سال‌های اخیر با تمرکز بر توسعه زیرساخت‌های نمایش فیلم، بازسازی سینماهای موجود و احداث سالن‌های جدید، بخشی از ظرفیت سینمایی کشور را گسترش داده است. این مجموعه که فعالیت خود را در چارچوب توسعه شبکه سینمایی و افزایش دسترسی مخاطبان به سالن‌های نمایش دنبال می‌کند، از اواخر دهه ۱۳۹۰ تاکنون بیش از ۱۱۰ سالن سینمایی جدید در نقاط مختلف کشور ساخته و شبکه خود را به بیش از ۲۲۰ پرده نمایش در ۲۲ استان و ۴۱ شهر رسانده است.

توسعه سینماها در شهرهای مختلف، به‌ویژه مناطقی که از امکانات محدودتری برای تماشای فیلم برخوردارند، می‌تواند در گسترش دسترسی عمومی به محصولات فرهنگی و تقویت زیرساخت‌های اوقات فراغت نقش داشته باشد. افتتاح پردیس سینمایی «مهر همگ‌بجنورد» در خراسان شمالی نیز در همین چارچوب قابل ارزیابی است؛ مجموعه‌ای پنج‌ساله با ظرفیت ۵۰۰ صندلی که روز پنجشنبه ۳۰ مهر افتتاح شد و به‌عنوان یکی از پردیس‌های مدرن سینمایی شمال شرق کشور معرفی شده است. استمرار چنین طرح‌هایی، علاوه بر افزایش ظرفیت نمایش فیلم، فرصتی برای تقویت حضور سینما در زندگی فرهنگی شهرهای مختلف و ایجاد زمینه‌های تازه برای نشاط اجتماعی فراهم می‌کند.

در این راستا وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بر نقش مؤسسه بهمن سبز در توسعه سینماهای سراسر کشور تأکید کرد.

سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، با اشاره به نقش مؤسسه بهمن سبز در توسعه سینماهای کشور گفت: این مؤسسه با در اختیار داشتن حدود یک‌سوم سالن‌های سینمایی کشور، طی سال‌های گذشته تلاش‌های قابل توجهی در زمینه ساخت و افتتاح سالن‌های جدید و همچنین نمایش فیلم داشته است.

مهر

فیلمبرداری «مخمصه ۲»
تا ژانویه به تئوپیک افتاد

استیون گراهام اعلام کرد فیلمبرداری دنباله «مخمصه» به کارگردانی مایکل مان، قرار است از ژانویه آغاز شود. او این خبر را در برنامه «تودی شو» شبکه ان‌بی‌سی و هم‌زمان با تبلیخ سریال «نکتورن» اعلام کرد.

پیش‌تر زمان‌های متفاوتی برای آغاز تولید مطرح شده بود؛ از آگوست تا نوامبر. گراهام که به‌تازگی حضورش در فیلم تأیید شده، در این اثر نقش نیل مک‌کالی، شخصیت رابرت دنیرو در فیلم اصلی، را در خط زمانی گذشته بازی می‌کند. لئوناردو

دی‌کاپریو، کریستین بیل، آدام درایور، جیسون کلارک، ایون ماس باخراچ و اودسا یانگ دیگر بازیگران این پروژه هستند. «مخمصه ۲» بر اساس رمانی نوشته مایکل مان و مگ گاردینر ساخته می‌شود. فیلمبرداری در لس‌آنجلس، شیکاگو، پاراگوئه و سنگاپور انجام خواهد شد. آمازون و ام‌جی‌ام با بودجه‌ای حدود ۱۶۵ میلیون دلار تولید آن را برعهده دارند. بودجه اولیه درخواستی مان ۲۰۰ میلیون دلار بود و کوتاه کردن فیلمنامه و دریافت اعتبار مالیاتی کالیفرنیا به پیشبرد پروژه کمک کرد.

مهر

تام کروز در جمع
بزرگان سینما

تام کروز، بازیگر سه‌بار نامزد اسکار و برنده اسکار افتخاری، به‌عنوان دریافت‌کننده پنجاه و دومین جایزه یک عمر دستاورد مؤسسه فیلم آمریکا انتخاب شد.

مراسم بزرگداشت این بازیگر ۲۴ آوریل ۲۰۲۷ در سالن تئاتر دالبی‌لس آنجلس برگزار می‌شود و شامل نمایش بخش‌هایی از آثار، سخنرانی دوستان و همکاران و حضور کروز خواهد بود. کاتلین کندی، رئیس هیئت امنای مؤسسه، کروز را به دلیل تعهد حرفه‌ای و باور عمیقش به سینما، سفیری برجسته برای سینما،

آمریکان توصیف کرد. کروز طی ۴۵ سال فعالیت حرفه‌ای در فیلم‌هایی بازی کرده که فروش جهانی آن‌ها به نزدیک ۱۳ میلیارد دلار رسیده است. «تاپ گان»، «جری مگ‌وایر»، «چند مرد خوب»، «مرد بارانی»، «گزارش اقلیت» و مجموعه «مأموریت: غیرممکن» از آثار شاخص او هستند. این بازیگر در سال ۲۰۲۵ اسکار افتخاری دریافت و پیش‌تر جوایزی از جشنواره کن و انجمن تهیه‌کنندگان آمریکا گرفته است. او همچنین در فیلم «حفار» به کارگردانی آلخاندرو گونسالس اینیاریتو بازی کرده و قرار است در «روزهای تن‌در ۲» نیز حضور یابد.

ایسنا